

Πρόλογος

Είναι γνωστό στους ειδικούς ότι η εκπαιδευτική αξιολόγηση, ως γνωστικό αντικείμενο και ως μάθημα, έκανε την εμφάνισή της στα ελληνικά πανεπιστήμια σχεδόν ταυτόχρονα με τη λειτουργία των παιδαγωγικών τμημάτων προσχολικής και δημοτικής εκπαίδευσης. Δηλαδή, στους οδηγούς σπουδών συνολικά των πανεπιστημιακών τμημάτων εντοπίζει κανείς την εκπαιδευτική αξιολόγηση περίπου την τελευταία εικοσαετία. Από το σημείο αυτό και μετά, και ειδικότερα την τελευταία δεκαετία, μπορεί να υποστηριχτεί ότι η εκπαιδευτική αξιολόγηση έχει πια καθιερωθεί ως αυτόνομος επιστημονικός κλάδος των επιστημών της αγωγής στον ελληνικό πανεπιστημιακό χώρο. Παρότι έκτοτε παρουσιάζει ανοδική πορεία σε επίπεδο μελετών, ερευνών, δημοσιεύσεων και γενικά επιστημονικής εξέλιξης της, εξακολουθεί να υπολείπεται άλλων επιστημονικών κλάδων ως προς το παραγόμενο θεωρητικό και ερευνητικό έργο αλλά και ως προς το επιστημονικό, διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό που την επιλέγει ως τομέα ειδίκευσης. Αρκεί να αναφερθεί ότι υπάρχουν και σήμερα πανεπιστημιακά τμήματα στα οποία βρίσκει κανείς μόνο ίχνη διδασκαλίας και έρευνας της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, αλλά δεν είναι του παρόντος για να γίνει αναφορά στα αίτια αυτής της διαπίστωσης.

Με τον εισαγωγικό αυτό προβληματισμό, όμως, αναδεικνύεται η θετική συμβολή που προκύπτει στην επιστημονική εξέλιξη της εκπαιδευτικής αξιολόγησης ακόμη και από την τυπική πανεπιστημιακή εκπροσώπησή της ως γνωστικού αντικειμένου και μαθήματος, αλλά κυρίως από τις θεωρητικές και τις ερευνητικές προσεγγίσεις των συναδέλφων ειδικών επί του θέματος, οι οποίοι, σε κάθε περίπτωση, εμπλουτίζουν την υπάρχουσα ελληνική βιβλιογραφία. Προϊόν μιας τέτοιας θετικής συμβολής αποτελεί το παρόν πόνημα της συναδέλφου, κ. Ρεκαλίδου Γαλήνης, το οποίο, αναμφίβολα, εμπλουτίζει την ελληνική βιβλιογραφία και προσθέτει έναν επιπλέον λίθο στην επιστημονική και την κοινωνική θεμελίωση, καθιέρωση και εξέλιξη της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.

Το συγκεκριμένο βιβλίο συνιστά μια νέα θεωρητική προσέγγιση με ένα σαφώς λειτουργικό προσανατολισμό σε σχέση με το ρόλο της αξιολόγησης στη μαθησιακή διαδικασία, εισάγοντας νέα θεωρητικά δεδομένα αλλά και ερευνητικά ευρήματα που ενισχύουν ακόμη περισσότερο τον ισχυρισμό περί θετικής συμβολής του επιστημονικού εγχειρήματος της κ. Ρεκαλίδου στην εξέλιξη της εκπαιδευτικής αξιολόγησης ως επιστήμης. Στο πόνημα αυτό γίνεται εύκολα σαφές στον αναγνώστη ότι η συγγραφέας του εστιάζεται στην αξιολόγηση που έχει ως προτεραιότητα την προαγωγή της μάθησης του μαθητή μέσα από την ενεργητική συμμετοχή του στην αξιολογική διαδικασία, αξιολόγηση η οποία ευνοεί όχι μόνο την αυτοαξιολόγησή του αλλά και την ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Πέραν αυτού του νεωτερικού στοιχείου, η συγγραφέας τεκμηριώνει με επάρκεια τις θεωρητικές της απόψεις προσθέτοντας σχετικά ερευνητικά ευρήματα, κυρίως από τη διεθνή βιβλιογραφία, και διαμορφώνοντας με την έννοια αυτή ένα κείμενο ακόμη πιο ελκυστικό.

Ένα σημείο που γίνεται επίσης αντιληπτό στον αναγνώστη του πονήματος είναι η ανάδειξη των προβλημάτων της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας, τα οποία αφορούν νοοτροπίες, πρακτικές και ελλείψεις στην οργάνωση και τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Στο σημείο αυτό η συγγραφέας συνδέει εύστοχα τη θεωρία με την πράξη και πείθει με τον τρόπο αυτό ότι είναι γνώστρια του επιστημονικού της πεδίου, παρέχοντας πληροφορίες που συμβάλλουν στην πρακτική εφαρμογή μεθοδολογικών εργαλείων και τεχνικών αξιολόγησης στην εκπαιδευτική πράξη.

Κλείνοντας, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρει κανείς το κεφάλαιο με την ερμηνευτική της προσέγγιση, η οποία αποτελεί δείγμα όχι μόνο παιδαγωγικής γνώσης αλλά και παιδαγωγικής ευαισθησίας γύρω από θέματα αναγκών, ενδιαφερόντων και ιδιαιτεροτήτων του κάθε μαθητή, δύο χαρακτηριστικών, δηλαδή, που πρέπει να διαθέτουν οι εκπρόσωποι του γνωστικού αντικείμενου της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.

Χαράλαμπος Κωνσταντίνου,
Καθηγητής Σχολικής Παιδαγωγικής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
Ιωάννινα, Μάρτιος 2010